

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích projednal ve veřejném zasedání konaném dne 16. června 2021 **odvolání obžalovaného** [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] v [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 28. ledna 2021, č. j. 7 T 94/2020-194, a rozhodl

takto:

*Odvolání obžalovaného se podle § 256 tr. řádu **zamítá**.*

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přechinem pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku, za což mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 4 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců.

Dle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný uvedeného jednání dopustil tím, že dne [REDAKCE] 2019 podal na Odboru vnitřní kontroly Policie ČR v [REDAKCE] vysvětlení podle zákona o policii, v němž uvedl, že příslušník OO PCR [REDAKCE], který dne [REDAKCE] 2020 prováděl v obci [REDAKCE] na základě oznámení obviněného služební úkony, byl nejspíš pod vlivem alkoholu, který mu měl během zákroku podat pan [REDAKCE], což se domnívá na základě toho, že když šel policista k panu [REDAKCE], šel rovně a svižným krokem, zatímco, když se po půl hodině vracel zpět ke služebnímu autu, šel pomalým a unaveným krokem, kromě toho byl v obličeji značně pobledlý, nereagoval na dotazy a nemluvil standardně, ale mumlal, přičemž si byl vědom toho, že žádné jím uvedené skutečnosti, z nichž podezření z opilosti vyvozoval, se nezakládají na pravdě a jsou zcela smyšlené a také toho, že zasahující policista žádné známky opilosti nejevil.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání obžalovaný, a to do výroku o vině a do výroku o trestu. Obžalovaný namítá, že obžaloba ani soud prvního stupně ve skutkovém vymezení nekladou obžalovanému za vinu, že by vyjádřil svoji domněnku o tom, že byl policista nejspíše pod vlivem alkoholu, ale kladou mu za vinu to, že k této domněnce dospěl na základě vědomě nepravdivých skutečností. Obžalovaný namítá, že nepravdivé údaje (pomalá chůze, pobledlost a mumlání) bez ohledu na to, zda byla jejich pravdivost prokázána či nikoliv, musí být takové intenzity, aby mohly negativně poškozeného ovlivnit v jeho zaměstnání. Obžalovaný je toho názoru, že pouze tyto informace nejsou způsobilé přivodit poškozenému újmu v zaměstnání. Samotná vyjádřená domněnka obžalovaného, kterou z uvedených okolností vyvodil, o opilosti poškozeného, již není sdělení nepravdivé informace, ale hodnocení stavu. Tedy pokud by se u hlavního líčení ukázala nepravdivost popisu chování poškozeného ze strany obžalovaného, pak tyto informace zcela jistě nemohou ovlivnit poškozeného v práci ani nemohou vést k nějaké jiné vážné újmě na právech poškozeného. Jednání popsané v obžalobě není vymezeno vůbec jako trestný čin, ale v případě, pokud by soud dospěl k jejich nepravdivosti, což nebylo prokázáno, nelze jeho jednání kvalifikovat jako trestný čin ale maximálně jako přestupek. Obžalovaný namítá, že z pobledlosti, pomalé chůze a mumlání rozhodně nelze objektivně dovodit opilost. Pokud ji obžalovaný dovodil, pak se jedná o jeho subjektivní vnímání skutečností, za což ho nelze trestat. V tomto směru měl odbor vnitřní kontroly s takovým podáním naložit jako s bezpředmětným a vůbec se jím neměl zabývat. Z popisu skutku vyplývá, že obžalovaný uvedl pouze svoji domněnku nabytou na základě subjektivně vnímaných skutečností. Z popisu skutku nevyplývá, že by obžalovaný uváděl vědomě nepravdivé skutečnosti, on uváděl skutečnosti tak, jak je vnímal, a proto chtěl nechat tyto skutečnosti prověřit odborem vnitřní kontroly, na čemž není nic nezákonného, natož trestného. Pokud vnímal chůzi poškozeného jako pomalou, jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

obličej jako pobledlý a pokud nedostatečně slyšel reakci poškozeného, pak objektivně nelze tyto skutečnosti nijak vyvrátit. Pokud státní zástupce uvádí, že tyto skutečnosti byly nepravdivé, pak se jedná o naprosto absurdní závěr, jelikož je potom třeba v hlavním líčení prokázat, že obviněný tyto skutečnosti vnímal jinak, než jak je řekl. Obžalovaný jednoznačně vyloučil, že by tvrdil, že by byl poškozený opilý. Obžalovaný vyjadřoval své subjektivní vnímání chování poškozeného, které nelze objektivně vyvrátit.

V další části odvolání obžalovaný namítá procesní pochybení soudu v tom, že při hodnocení skutkového děje vycházel z nezákonných důkazů, tj. úředního záznamu ze dne [REDAKCE] 2019 a dále v tom, že odmítl některé navržené důkazy provést. Okresní soud vycházel z listiny na č.l. 124 a 125, kdy tento důkaz však není úředním záznamem, jelikož je na něm uvedeno, že se jedná pouze o koncept a není na něm ani podpis obžalovaného ani podpis osoby, která uvedený záznam vyhotovovala a není podepsána ani přítomnou osobou. Nemůže se tak jednat o úřední záznam ve smyslu ustanovení § 61 zákona o policii a ani z této listiny nevyplývá žádná skutečnost, že by obžalovaný vypovídal tak, jak je v listině uvedeno. Kromě toho daný úřední záznam nesplňuje náležitosti dle ustanovení § 137 správního řádu. Zákon o policii v § 61 stanoví pouze pravomoc policejního orgánu vyžadovat podání vysvětlení od osob. Obsahové náležitosti takového úředního záznamu však zákon nestanovuje, ale dle § 1 odst. 1,2 zákona č. 500/2004 Sb. však stanoví subsidiární užití správního řádu. Obsahové náležitosti úředního záznamu je tedy třeba zkoumat dle ustanovení § 137 správního řádu, které v odst. 3 stanoví zákonnou náležitostí úředního záznamu podpis oprávněné úřední osoby. Pokud tato náležitost chybí, nemůže se jednat o veřejnou listinu a nelze jako k takové přihlížet. Pokud si okresní soud neopatřil originál úředního záznamu, který by splňoval náležitosti dle § 61 správního řádu a ani nebyla vyslechnuta osoba, která tento úřední záznam sepisovala, pak okresní soud pochybil a takový postup je v rozporu s § 2 odst. 5 tr. řádu. Obžalovaný se k listině na č.l. 124 vyjádřil tak, že její obsah neodpovídá tomu, co uváděl na úřední záznam, když některé pasáže tam chybí a navíc na konci to ani nepodepsal, čímž vzniká důvodná pochybnost o pravosti této listiny. Bez uvedeného důkazu nelze ani zahájit případné trestní stíhání obžalovaného. Navíc je možné, že ani žádný úřední záznam o podaném vysvětlení neexistuje a pak by přícházela v úvahu pouze listina na č.l. 120 a 121, kdy obsah této listiny však vůbec není obžalovanému kladen za vinu. Obžalovaný má právo vyslechnout osobu, která s ním uvedený záznam sepisovala, aby se vyjádřil ke způsobu sepisu tohoto úředního záznamu. Okresní soud tak porušil i právo obžalovaného uvedené v § 33 odst. 1 tr. řádu, aby se mohl vyjádřit k listině, na základě které mu je kladen za vinu skutek, pro který byl odsouzen. Ani doznání obžalovaného nezabývá orgány činné v trestním řízení povinnosti provádět další důkazy a u obžalovaného navíc nešlo o doznání, přičemž obsah listiny jako takové na č.l. 124 a 125 obžalovaný popřel.

Dále obžalovaný v odvolání namítá, že soud prvního stupně nesprávně zjišťoval a zjistil skutkový děj, kdy se zaměřil na nesprávný předmět dokazování, když zkoumal pravdivost či nepravdivost informace, zda byl poškozený policista pod vlivem alkoholu. Skutečnost, jestli byl nebo nebyl poškozený pod vlivem alkoholu, není relevantní a ani nepravdivost této informace nebyla obžalovanému kladena za vinu. Z dokazování je zjevné, že existují důvodné pochybnosti o tom, za jakých okolností se poškozený vracel od brány za svoji kolegyni, čímž je zjevné, že není možné postavit najisto, jak poškozený vypadal a jakým způsobem se vyjadřoval, pokud se vracel ke služebnímu vozidlu tak, aby byla spolehlivě vyvrácena verze obžalovaného o pomalé chůzi, barvě obličeje či způsobu vyjadřování poškozeného. Ohledně těchto skutečností nebyl prokázán opak tak, aby bylo možno dospět k závěru, že obžalovaný uváděl vědomě nepravdu. Předmětný den byla zima, takže barva obličeje poškozeného mohla být změněna v důsledku zimy, bylo větrno, takže na poškozeného mohl působit poryv větru a ohledně mumlání bylo zjevné, že se poškozený nechtěl s obžalovaným bavit, což mohlo zapříčinit vnímání obžalovaného jako mumlání poškozeného. Závěrem tedy navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a obžalovaného obžaloby zprostil podle § 226 písm. b) tr. řádu, případně aby

věc postoupil přestupkovému orgánu, nebo aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozsudek okresního soudu ve výrocích, které byly odvoláními napadeny, i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného není důvodné.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném řízení okresní soud vykonal všechny důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, přičemž tyto důkazy zhodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a i v celém souhrnu logickým a podrobně odůvodněným způsobem, kterému z hlediska pravidel stanovených pro hodnocení důkazů nelze nic vytknout.

Krajský soud ve skutkových závěrech okresního soudu neshledal žádná pochybení. Okresní soud provedl ve věci úplné důkazní řízení a provedené důkazy vyhodnotil jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech, přičemž z hlediska hodnocení důkazů nemá krajský soud okresnímu soudu co vytknout. Krajský soud s hodnocením důkazů provedených okresním soudem souhlasí, proto může pro stručnost na jeho správné závěry zcela odkázat. Za správné pak považuje krajský soud i odmítnutí návrhu obžalovaného na provedení důkazu výsledkem [REDAKCE]. [REDAKCE], která úřední záznam zachycený na č.l. 124 a 125 s obžalovaným sepisovala. Takový důkaz je třeba považovat za nadbytečný, když krajský soud si k odvolacímu jednání připojil originál úředního záznamu z č.l. 124 a 125, který byl ve spise založen pouze jako koncept (zřejmě vytisknutý z elektronického systému trestního řízení), kdy důkaz originálem úředního záznamu, který byl s obžalovaným sepsán dne [REDAKCE] 2019, byl proveden u veřejného zasedání a obžalovaný měl možnost do originálu nahlédnout, což také učinil a vyjádřit se k tomuto důkazu, což využil jeho obhájce. Z tohoto úředního záznamu vyplývá, že tento byl dne [REDAKCE] 2019 sepsán s [REDAKCE], přičemž po pasáži obsahující poučení následuje pasáž odrážející vyjádření obžalovaného a jeho žádost o přezkoumání špatné činnosti policisty (poškozeného) v důsledku podezření, že se domnívá, že byl policista nejspíše pod vlivem alkoholu, protože pan [REDAKCE] a jeho manželka jsou tím vyhlášeni, což usuzuje z toho, že když šel policista k panu [REDAKCE], tak šel naprosto rovně a svižným krokem, když se vracel, tak šel unaveným, pomalým krokem a v obličeji byl strašně bílý. Dále uváděl, že si po návratu šel policista hned sednout do vozidla na místo spolujezdce, zavřel dveře, přičemž on komunikoval s policistkou, která se poškozeného ptala na kameru, on jí neodpověděl, až teprve po druhém dotazu něco zamumlal a on mu nerozuměl. Daný úřední záznam byl sepsán za přítomnosti [REDAKCE]. [REDAKCE] a tento úřední záznam byl také všemi přítomnými podepsán, a to včetně obžalovaného. Ten dokonce podepisoval každý list úředního záznamu zvlášť. Proto není třeba k obsahu dané protokolu vyslýchat komisařku, která úřední záznam s obžalovaným sepisovala, neboť obžalovaný s ohledem na svá opakovaná podání a stížnosti je nepochybně dostatečně kompetentní v tom, aby si řádně přečetl obsah záznamu, který podepisuje. To navíc z obsahu úředního záznamu vyplývá, když protokol byl hlasitě diktován, obžalovaný prohlásil, že souhlasí s jeho výpovědí a jako správný jej bez dalších změn a doplnění podepisuje. Vzhledem k tomu, že přítomen byl i další svědek, lze zcela jistě vyvrátit současné námitky obžalovaného v tom směru, že by úřední záznam byl sepsán v rozporu s tím, co obžalovaný namítal, že by neobsahoval všechny jeho myšlenky a že by jej nepodepsal. Jeho obhajobu v tomto směru uplatněnou v podaném odvolání je třeba zcela odmítnout, neboť byla tímto důkazem jednoznačně vyvrácena, a to včetně obsahových námitek s odkazem na správní řád. Daný úřední záznam splňuje všechny náležitosti tak, jak jsou zakotveny nejen v zákoně o policii č. 273/2008 Sb. (§ 61), tak i v namítaném správním řádu (zákon č. 500/2004 Sb. - § 137).

Nicméně v daném trestním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že obžalovaný takové podání uskutečnil, nejprve písemně a poté i ústně do protokolu o podaném vysvětlení, a učinil tak po

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

náležitým poučení, přičemž doslovný přepis jeho podání je v daném úředním záznamu zaprotokolován a obžalovaný k němu nevznnesl žádných námitek. Proto není třeba k obsahu a průběhu daného úkonu vyslýchat policejní komisařku [REDAKCE] ani [REDAKCE], který byl celému úkonu přítomen a úřední záznam rovněž podepsal. Předložením originálu úředního záznamu tak bylo zcela vyvráceno tvrzení obžalovaného o tom, že by daný úřední záznam nepodepsal a že by neobsahoval všechny jeho myšlenky a vyjádření.

Obžalovaný se snažil odvolací soud přesvědčit o tom, že se nejednalo z jeho strany o pomluvu, a že předmět jeho obvinění není to, že by obvinil policistu, že byl pod vlivem alkoholu, ale poukazuje na jeho subjektivní vnímání chování policisty, což přisuzuje i podněbí, které v uvedený den panovalo. Dále vznáší námítky k rozporům ve výpovědích svědků. K tomu je třeba uvést, že dané námítky nejsou opodstatněné. Obžalovaný je osobou, která bez pochyby má zkušenosti s podáváním stížností i přivoláváním policie k řešení různých sousedských sporů, apod. Z obsahu spisovaného materiálu vyplývá, že jen Policii ČR podal cca 18 oznámení, z e-mailů i vyjádření Městského úřadu v [REDAKCE] pak vyplývá, že na činnost policistů opakovaně podával různé stížnosti, které byly správním orgánem prošetřovány. I toto poslední oznámení bylo nejprve prošetřováno správním orgánem, který však dospěl k závěru, že se již nejedná o pouhé přestupkové jednání, ale že může jít již o trestný čin, a proto danou věc předalo Okresnímu státnímu zastupitelství v [REDAKCE]. Podstatou obvinění obžalovaného je naopak to, že ve své stížnosti poukázal na skutečnost, že policista z OO PCR [REDAKCE], který dne [REDAKCE] 2019 prováděl v obci [REDAKCE] na základě oznámení obžalovaného služební úkony, byl nejspíš pod vlivem alkoholu. Jednalo se tedy o obvinění a vyslovení podezření na jednání policisty pod vlivem alkoholu, což dovozoval obžalovaný z toho, že pan [REDAKCE] měl poškozenému během zákroku podat alkohol, přičemž k tomuto svému podezření dospěl tak, že když šel poškozený k panu [REDAKCE], šel rovně a svižným krokem, zatímco, když se po půl hodině vracel zpět ke služebnímu autu, šel pomalým a unaveným krokem, kromě toho byl v obličeji značně pobledlý, nereagoval na dotazy a nemluvil standardně, ale mumlal. Nutno dodat, že na tato svá tvrzení neměl obžalovaný žádné důkazy a jednalo se o naprosto neadekvátní ničím nepodložená tvrzení z jeho strany, navíc nepravdivá a učinil je proto, že chtěl danému policistovi uškodit, poškodit jej v zaměstnání i u nadřízených, protože z předchozích řízení dobře věděl, že se věc bude prošetřovat. Jeho úmysl nepravdivě jej obvinít vyplývá i z toho, že dané skutečnosti a své podezření nesdělil na místě kolegyni daného policisty, ale ani nezavolal na linku 158, aby jiní policisté přijeli věc prošetřit, ačkoli v jiných případech telefonní oznámení i trestní oznámení hojně využíval a jeho tvrzení, že nevěděl, jaký způsob postupu má zvolit, se jeví jako zjevně účelový, nelogický, neodpovídající dané situaci a zkušenostem obžalovaného s postupy policie. Ten navíc z pozice bývalého [REDAKCE] v [REDAKCE] musel dobře vědět, že s odstupem dvou dnů, nebude možné relevantně ověřit na místě dané skutečnosti o možné podnapilosti příslušníka Policie ČR, tyto potvrdit nebo vyvrátit provedenou dechovou zkouškou či odběrem krve a vyčkával dva dny, kdy teprve poté své oznámení podal. Z jeho přístupu je patrné, že tak činil zcela záměrně po zralé úvaze a byl si vědom toho, že nebude možné dané skutečnosti již fakticky ověřit. Navíc se jednalo o promyšlené jednání učiněné ve snaze danému příslušníku Policie ČR ublížit a poškodit jej na jeho pověsti, a to zřejmě proto, že nebyl spokojen s vyřízením věci na místě a s postupem daného policisty, který s ním navíc věc ani neřešil, neboť tak činila jeho kolegyně. Rozhodně jeho vyjádření o tom, z čeho dovozoval, že mohl být policista při výkonu služby pod vlivem alkoholu, nelze vnímat jako jeho subjektivní pocity a hodnotící úvahy, ani jako vnímání chování policisty na místě, ale šlo o uvedení naprosto nepravdivých, ničím nepodložených a navíc jednoznačně důkazně vyvrácených tvrzení o možné podnapilosti policisty v daném čase a místě při výkonu jeho služební povinnosti. Všichni slyšení svědci, a to jak kolegyně poškozeného, tak pan [REDAKCE], jeho družka [REDAKCE] i její matka [REDAKCE] shodně a naprosto jednoznačně vyloučili, že by na místě šetření podal pan [REDAKCE] policistovi alkohol, ani mu jej nenabízel, a také vyloučili, že by se chování policisty v průběhu jednání nějak zásadním způsobem, jak jej popisoval obžalovaný, změnilo. Naopak se všichni

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

vyjádřili shodně v tom směru, že jeho chování bylo naprosto standardní a po celou dobu naprosto stejné. Drobné rozpory ve výpovědích svědků o tom, kde kdo konkrétně stál, když se vracel poškozený od pana [REDAKCE], nejsou pro posouzení věci zásadní, navíc je logické, že s odstupem několika let si budou svědci těžko do detailu pamatovat všechny podrobnosti, nota bene, pokud příslušníci Policie ČR řeší více podobných situací, apod. Zásadní v daném případě je posouzení chování poškozeného na místě a k tomu se všichni vyjádřili shodně. Stejně tak se jak poškozený, tak svědek [REDAKCE] i svědkyně [REDAKCE] jednoznačně vyjádřili v tom směru, že svědkyně [REDAKCE] poškozenému nabídla kávu nebo čaj, což odmítl, rozhodně však vyloučili, že by mu byl nabízen alkohol. Kromě toho je těžko uvěřitelné, že by v době šetření oznámení ze strany obžalovaného na svědka [REDAKCE], který má s obžalovaným letité problémy a spory, měl tento nabízet příslušníku Policie ČR ve službě alkohol, aby si tak ztížil svoji situaci. Kromě toho k tomu nebyl žádný důvod a šlo o smyšlený a nepravdivý údaj obžalovaného, který aniž by u toho byl přítomen, aniž by pro to měl jakýkoliv důkaz, bez dalšího uvedl, že měl pan [REDAKCE] poškozenému během služebního úkonu podávat alkohol. Obžalovaný nejenže u daného jednání vůbec nebyl, ale na místo, kde posléze jednali, nevěděl a jeho tvrzení tak bylo evidentně nepravdivé.

Obžalovaný se nyní snaží zpochybnit svá vyjádření a klást je do roviny pouhého přestupkového charakteru, nicméně již správní orgán vyjádřil svůj názor, že šlo o překročení mezí a limitů, které lze ještě akceptovat jako oprávněnou kritiku výkonu služby ze strany policisty. V daném případě již šlo o naprosto cílené, úmyslné obvinění policisty, že vykonával službu pod vlivem alkoholu, což bylo tvrzeno naprosto nepodloženými a nepravdivými tvrzeními obžalovaného, kdy dané skutečnosti byly důkazními prostředky vyvráceny.

I když jsou policisté nepochybně z titulu svého postavení jako veřejně činné osoby nuceni snášet určitou vyšší míru kritiky jejich činnosti, nelze však takovou kritiku chápat jako neomezenou možnost pro stěžovatele je osočovat i nepravdivými tvrzeními a nepodloženými fakty, které jsou již za hranou jakékoliv oprávněné kritiky v tom směru, že by museli snášet i nepravdivé obvinění z toho, že vykonávají činnost pod vlivem alkoholu. Zde jde bezpochyby již o velmi závažné obvinění, které je způsobilé poškodit policistu v jeho zaměstnání, neboť každé takové podání musí být prošetřeno a vyřízeno, což se v daném případě i stalo, šlo o řízení vedené odborem vnitřní kontroly, kdy policista musel podat písemné vyjádření a poté byl opakovaně k věci vyslýchán i správním orgánem a bez pochyby záznamy o tom, že byl orgánem vnitřní kontroly prošetřován, byť se takové tvrzení neprokázalo a došlo k odložení věci, zůstává v jeho složce založeno a může velmi výrazně a citelně danému policistovi uškodit v kariérním postupu, v očích jeho nadřízených, spolupracovníků, ale i spoluobčanů, neboť jde o věc, která se dokáže velmi rychle rozšířit i mezi jeho známé. Obžalovaný by si měl uvědomit, že v rámci své stížnostní politiky, kterou opakovaně směřuje na činnost policie, by měl volit vhodné prostředky a vyjádření tak, aby se jednalo jen o oprávněnou a podloženou kritiku činnosti policistů, pokud je s nimi nespokojen, nesmí však nikoho křivě obviňovat, že vykonává činnost v rozporu s jeho povinnostmi plynoucími pro něho ze zákona o policii, natož pak pod vlivem alkoholu, pokud pro svá tvrzení nemá dostatek důkazů či nevyužije možnosti ihned na místě nechat prověřit, zda je či není policista pod vlivem alkoholu. Nelze pak ospravedlňovat uvedení nepravdivých údajů vyřknutých obžalovaným za pouhé „hodnocení“ daného stavu na místě či „subjektivní vnímání“ chování policisty na místě samém při služebním zákroku. V daném případě šlo bezpochyby o skutečnosti, které byly velmi jednoduše ověřitelné, pokud by své podezření vyslovil hned na místě při zákroku policistů. Pokud nebyl spokojen s jeho průběhem a měl podezření na to, že poškozený policista byl pod vlivem alkoholu, pak takové skutečnosti musel vnímat hned v den výkonu jeho služební činnosti a ne až s odstupem dvou dnů, kdy si vše rozmyslel, a dospěl k závěru, že by mohl podat stížnost na policistu a učinil tak v tom smyslu, že vyslovil podezření na to, že byl policista pod vlivem alkoholu, následně podal písemnou stížnost, kde také vyjádřil domněnku na možnou podnapilost poškozeného a posléze ji prezentoval před odborem vnitřní

kontroly, o čemž byl sepsán úřední záznam, který podepsal. Obžalovaný musel velmi dobře vědět ze své letité činnosti spočívající v opakovaných podáních a stížnostech právě i na postup Policie ČR, že má-li být údaj o podnapilosti policisty řádně ověřen, musí takové oznámení učinit ihned a nikoliv s odstupem dvou dnů, kdy se alkohol velmi rychle v řádu hodin odbourává. To, že dle vyjádření nějakého znalce, kterého v mezidobí obžalovaný kontaktoval, lze alkohol v krvi zjistit i s odstupem několika dnů, je jistě možné, vyloučit se to nedá, ale není to průkazné ve vztahu ke zjištění, zda právě v době výkonu služby skutečně byl pod vlivem alkoholu či nikoliv a zda jej navíc požil v době výkonu, jak obžalovaný uváděl, u svědka [REDAKCE]. Kromě toho mohli policisté daný údaj ověřit i u tohoto svědka v daný den, avšak protože oznámení obžalovaný podal až s odstupem dvou dnů, řešilo se to již následnými podáními vysvětlení ze strany všech zúčastněných osob, které byly v důsledku naprosto nepodloženého a smyšleného, navíc nepravdivého obvinění obžalovaného, opakovaně vyslýchány jak správním orgánem, tak posléze Policií ČR i okresním soudem.

Okresní soud pak zcela správně zaujal i stanovisko, že na dané jednání nelze nahlížet jen optikou použití zásady subsidiarity trestní represe, tedy že by šlo jen o přestupkové jednání, ale že se jedná již o jednání trestné.

Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnit odpovědnost podle jiného právního předpisu, například zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „přestupkový zákon“).

Subsidiarita trestní represe představuje jednu ze základních zásad, kterou se z ústavního hlediska řídí aplikace trestního práva. Vyjadřuje postulát, že trestní represe je krajním prostředkem ochrany zájmů, které byly činem dotčeny (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2016, sp. zn. 6 Tdo 1005/2016).

Podle § 13 odst. 1 tr. zákoníku je trestným činem takový protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně. Z dikce tohoto ustanovení plyne, že *zásadně* každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem. Naznačený závěr je ovšem v případech méně závažných trestných činů korigován použitím zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku.

Společenská škodlivost není zákonným znakem trestného činu, neboť má význam jen jako jedno z hledisek pro uplatňování zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Společenská škodlivost se neposuzuje v obecné poloze, vždy je třeba ji zvažovat v konkrétním posuzovaném případě u každého spáchaného trestného činu, u kterého je nutné ji zhodnotit s ohledem na intenzitu naplnění postulátů vymezených v § 39 odst. 2 tr. zákoníku, a to ve vztahu ke všem znakům zvažované skutkové podstaty trestného činu a dalším okolnostem případu. Povaha a závažnost trestného činu jsou podle § 39 odst. 2 tr. zákoníku určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení a následky činu, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a pohnutkou, záměrem nebo cílem. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek prizmatem spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty.

Nutno je poukázat i na nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. III. ÚS 934/13. podle kterého zásada subsidiarity trestní represe nalézá důvod k aplikaci v rámci projednávání jednotlivých trestních věcí, kdy je chápána jako korektiv, který brání kvalifikaci konkrétního protiprávního jednání jako trestného činu. Tato aplikační zásada se uplatní především v případech trestněprávní kvalifikace jednání, které má soukromoprávní nebo přestupkový základ, pokud je možno dostatečně efektivně danou situaci řešit pomocí právních norem jiných odvětví než trestního práva, *anebo* pokud posuzovaný skutek vzhledem ke všem okolnostem případu

nedosahuje ani dolní hranice společenské škodlivosti, aby ho bylo možno považovat za trestný čin.

V daném případě je zřejmé, že obžalovaný podává opakovaná trestní oznámení na své spoluobčany i opakované stížnosti na postup policejních orgánů. Vždy je třeba všechna podání náležitě prošetřit a učinit nějaký závěr. Nutno podotknout, že ze zprávy Policie ČR, OO [REDAKCE] vyplynulo, že jen v posledních 6 letech řešili celkem 18 oznámení obžalovaného a žádný případ nebyl řešen domluvou, blokovou pokutou ani příkazem na místě, navíc obžalovaný v obci nemá dobrou pověst. Ze zprávy Města [REDAKCE] vyplývá, že obžalovaný se soustavně dopouští přestupkového jednání spočívajícího ve schválnostech páchaných vůči jednotlivým občanům obce a dopouští se jich tak, aby jim nebyl nikdo další přítomen a v případě vyprovokování poškozeného k ostřejším slovům, ihned volá Policii ČR a domáhá se potrestání. Z toho lze dovodit, že obžalovaný má jak s činností Policie ČR, tak s činností přestupkového orgánu Města [REDAKCE] velmi bohaté zkušenosti a využívá všech možností, které mu právní řád umožňuje, aby znepríjemňoval život nejen svým spoluobčanům, ale i policistům. Jak bylo řečeno již shora, jeho oznámení a případná kritika v postupu policejních orgánů má bezpochyby své limity a nesmí nikoho křivě obvinít z činnosti, o které ví, že je lehce ověřitelná (výkon služby pod vlivem alkoholu), a to provedenou dechovou zkouškou, ale místo toho úmyslně oznámení podá s odstupem několika dnů, aby daná skutečnost nebyla ověřitelná a mohla jen uškodit dané osobě jen proto, že nebyl spokojen s průběhem jeho služební činnosti či s vyřízením jeho podnětu. Pokud někoho nepravdivě obviní z toho, že vykonává službu pod vlivem alkoholu, byť to zabalí do vyslovení „podezření“, již jen vyslovení této skutečnosti má za následek nutnost prověření takového oznámení. Navíc, pokud svá tvrzení dokládá tím, z čeho danou skutečnost dovozuje, ačkoliv ví, že jsou to tvrzení lživá, ničím nepodložená a navíc bezpečně provedenými důkazy vyvrácená, pak se již nemůže jednat o přestupkové jednání, ale jde o závažné obvinění, které je způsobilé ohrozit výkon služby daného policisty, a to značnou měrou a je způsobilé mu uškodit v zaměstnání.

Lze souhlasit s okresním soudem v tom, že prostředky správního práva k dosažení změny chování obžalovaného nepostačují, tento kromě toho, že kveruluje, jedná lstivě, zákeřně, s rozmyslem, dobře zvažuje své kroky a činí oznámení tak, aby byla beze svědků, těžko napadnutelná. Nicméně v tomto konkrétním případě bylo svědků, kteří jeho tvrzení vyvrátili, hned několik. Jeho jednání již naplňuje všechny zákonné znaky přečinu pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku a stupeň společenské škodlivosti jeho jednání je poměrně vysoký.

Zde šlo o jednání natolik společensky škodlivé, že je na místě, aby nesl obžalovaný i odpovědnost v trestní rovině, neboť se rozhodně nejedná o jednání, které by mělo být posouzeno toliko jako přestupek. Jestliže někdo opakovaně znevažuje postup policejních orgánů tím, že cíleně na ně podává různé stížnosti, ačkoliv ví, že jsou neopodstatněné a nepodložené a pokud následně policistu dokonce obviní z výkonu služby pod vlivem alkoholu, což zvýrazňuje popisem změny chování poškozeného i vyslovením domněnky, že alkohol poškozenému podal jeho soused při řešení vzniklého sporu, pak je třeba nést za takové jednání odpovědnost i v rovině trestní.

Jak vyplývá z ustálené judikatury, tak nepravdivým údajem je údaj, který je v rozporu se skutečností, přičemž jeho pravdivost musí být ověřitelná. Sdělení v tom směru, že policisty byl pod vlivem alkoholu, pak lze jednoznačně za takový nepravdivý údaj považovat, protože jeho pravdivost byla velmi snadno ověřitelná, pokud by danou námitku obžalovaný vznesl již v době výkonu služební činnosti poškozeného, kdy jeho jednání, jak sám uvádí, takto vnímal. Ověřitelnost dané skutečnosti vyplývá z jednoduše provedené dechové zkoušky či krevní zkoušky, čímž by se dané tvrzení buď potvrdilo, nebo vyvrátilo. Ale uvádění daných skutečností s odstupem několika dnů, kdy obžalovaný dobře věděl, že takové skutečnosti jsou již neověřitelné a na podporu svých podezření pak uvádí řadu skutečností, z nichž podnapilost dovozoval, svědčí pro závěr, že tak činil zcela záměrně ve snaze poškozeného poškodit v jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

zaměstnání a spoléhal na to, že se vše vyřeší v rámci přestupkového řízení jako v ostatních případech a že půjde jen o tvrzení jeho subjektivních pocitů. V daném případě však nešlo o subjektivní pocity, ale jednoznačně lživá a nepravdivá tvrzení, která byla v daném trestním řízení jednoznačně vyvrácena provedenými důkazy.

Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 3 Tdo 489/2017 vyplývá, že přečin pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku je ohrožovacím deliktem, takže ke vzniku trestní odpovědnosti se nevyžaduje vznik následku. Podal-li pachatel zjevně bezdůvodný podnět k veřejné prověrce osoby zastávající celospolečensky významnou pozici ke zjištění míry jejího ovlivnění návykovou látkou v pracovní době, představuje sdělení zmíněného vědomě nepravdivého údaje významné ohrožení pověsti poškozené osoby na veřejnosti. Současně je uvedený údaj způsobilý poškodit jí v zaměstnání či přivodit ztrátu tohoto zaměstnání. I toto rozhodnutí jen dokresluje, že je třeba na dané jednání nazírat jako na jednání trestné, které výraznou měrou zasahuje do osobnostních práv poškozeného a může mu vážně uškodit nejen v očích veřejnosti, ale zejména v jeho zaměstnání.

Okresní soud správně posoudil jednání obžalovaného jako přečin pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku. V daném případě bylo prokázáno, že obžalovaný o poškozeném sdělil nepravdivé údaje v tom směru, že vykonával svou činnost pod vlivem alkoholu, přičemž jeho tvrzení z čeho tak dovozoval, byla provedenými důkazy jednoznačně vyvrácena a bylo tak jednoznačně prokázáno, že šlo o nepravdivé údaje, vymyšlené v úmyslu uškodit danému policistovi v jeho zaměstnání, příp. snížit jeho vážnost i u spoluobčanů. Vzhledem k tomu, že obžalovaný velmi dobře věděl, jaké oznámení činí, že vyslovuje podezření na výkon služby poškozeným pod vlivem alkoholu a že uvádí vědomě nepravdivé údaje, z nichž jednání pod vlivem alkoholu dovozoval (když šel k panu [REDACTED], šel rovně a svižným krokem, když se po půl hodině vracel, šel pomalým a unaveným krokem, byl v obličeji značně pobledlý, nereagoval na dotazy, mumlal, nemluvil standardně, alkohol mu měl podat pan [REDACTED]), přičemž tyto jím tvrzené údaje byly bezpečně vyvráceny provedenými výsledky svědků zmíněných shora, pak lze dovozovat, že obžalovaný jednal cíleně v úmyslu přímým ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kdy chtěl poškodit poškozeného tím, že o něm sdělil nepravdivé údaje, které byly značnou měrou způsobilé jej poškodit v jeho zaměstnání.

Pokud jde o uložený trest, ani v tomto případě nebylo shledáno pochybení na straně okresního soudu. Okresní soud respektoval všechny zásady pro ukládání trestu uvedené v § 39 tr. zákoníku, a pokud uložil obžalovanému trest odnětí svobody v trvání 4 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou roků, pak nelze hovořit o tom, že by takový trest byl s přihlédnutím k povaze a závažnosti jednání obžalovaného, ale i s přihlédnutím k hodnocení jeho osoby, k jeho osobním, rodinným a majetkovým poměrům, s přihlédnutím ke způsobu života obžalovaného a možnostem jeho nápravy, ale i s přihlédnutím k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jako trest nepřiměřeně přísný či naopak nepřiměřeně mírný.

Obžalovanému nesvědčí žádná polehčující okolnost. V rejstříku trestů má uveden 1 záznam z roku 2002, který je však již zahlazen, proto k němu nelze přihlížet. V rejstříku přestupků obžalovaný rovněž nemá žádný záznam. Ze zprávy Obce [REDACTED] vyplývá, že obžalovaný byl projednáván 2x pro přestupky, a to v roce 2017 a 2018, kdy v obou případech došlo k projednání přestupků bez jeho účasti a byl vydán příkaz, v jednom případě napomenutí a v druhém případě pokuta 5 000 Kč, kdy následně i přes opožděně podané stížnosti byla rozhodnutí krajským úřadem zrušena a z důvodu uklidnění situace v obci již obec nepodávala proti rozhodnutí krajského úřadu odvolání a řízení zastavila, proto nelze na obžalovaného hledět tak, že by byl za přestupky potrestán a že by byl pravomocně uznán vinným spácháním přestupku. Ze zprávy Města [REDACTED] vyplývá, že ohledně obžalovaného bylo podáno několik podnětů, celkem 14, přičemž jeden případ (nyní projednáváný soudem) byl postoupen státnímu zastupitelství, další byl postoupen Obci [REDACTED], ve dvou případech byl uznán vinným přestupkem a byla mu uložena pokuta 500 Kč v roce 2008, kdy měl urážet [REDACTED]

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

██████████ a předtím ještě v roce 2005, kdy měl bránit ve vstupu do domu ██████████ za účelem odnesení si osobních věcí. V ostatních případech pak nebylo zahájeno přestupkové řízení a věci byly odloženy. Nicméně je zřejmé, že obžalovaný je problematickou osobou, která nemá dobrou pověst ani v obci, jak vyplynulo z její zprávy, za dva přestupky byl v minulosti postížen, resp. v jednom případě bylo upuštěno od projednání, nicméně nelze uzavřít, že by obžalovaný žil zcela řádným způsobem života. Přítěžující okolnosti zjištěny nebyly. V dané věci proto bylo na místě uložení ryze výchovného trestu odnětí svobody, který byl uložen ve výměře 4 měsíců s odkladem na nejkratší zkušební dobu 1 roku. Trest, který okresní soud uložil v jedné třetině zákonné trestní sazby, je trestem zcela odpovídajícím charakteru spáchané trestné činnosti i možností jeho nápravy. Uložení ryze výchovného trestu má vést obžalovaného k tomu, aby se do budoucna obdobného jednání vyvaroval. Pokud byl trest odložen na zkušební dobu 1 roku, pak s ohledem na charakter spáchané trestné činnosti obžalovaného i výši uloženého trestu se jedná o zkušební dobu zcela přiměřenou všem okolnostem případu.

Odvolací soud nezjistil důvod pro změnu kteréhokoli z přezkoumávaných výroků, všechny výroky okresního soudu považuje za správné a odpovídající zákonu, a proto nezbylo, než odvolání obžalovaného podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Pardubice 16. června 2021

JUDr. Šárka Pfeiferová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████